

HÍREK, BESZÁMOLÓK

EMLÉKTÁBLA-AVATÁS

Szeptember végén kedves meghívót hozott a posta az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetbe: Budapest Hegyvidék XII. kerületi Önkormányzata Eötvös Loránd emléktáblájának avató ünnepségére hívott. Az avatás helye a MOM parkban lévő Süss Nándor sétány (a MOM bevásárló központból a MOM parkra nézve, a jobb oldali utolsó ház), ideje 2005. szeptember 28-án volt.

Köszöntőt mondott dr. MITNYÁN György, a kerület polgármestere, akinek személyes elismerésünket is kifejeztük, hiszen az emléktábla felállításával kapcsolatos összes költséget az önkormányzat vállalta magára.

Az avatóbeszédet NAGY Károly akadémikus tartotta, aki rövid ünnepi beszédében pontos, őszinte képet vázolt fel a világhírű természettudósról, EÖTVÖS Lorándról, kiemelve az embert (kapcsolata édesapjával), a tudóst (világhírű ingái), a közéleti személyiséget (16 éven át a Magyar Tudományos Akadémia elnöke).

Mindezeket a gondolatokat átéléssel, hévvel úgy adta elő, mint aki nemcsak érti és tiszteli fizika intézetbeli nagy elődjét, de GALILEI és NEWTON méltó utódjaként említette a klasszikus fizika legnagyobb magyarországi tekintélyét.

Az emléktábla leleplezését követte a koszorúzás. Az emléktáblán felsorolt intézmények vezetői (dr. MITNYÁN György, KLINGHAMMER István akadémikus, PATKÓS András akadémikus és dr. FANCSIK Tamás igazgató) helyezték el a tisztelet és megemlékezés koszorúit. A jelenlévők úgy érezték, hogy e szeptember végén nemcsak a völgyben nyílnak még a kerti virágok, hanem szívükben is emelkedett érzés, elégedett-

ség uralkodott. Ezzel a gondolattal és érzéssel hajtottak fejet a „fizika fejedelme”, EÖTVÖS Loránd emléktáblája előtt.

Köszönet illeti a XII. kerületi horvát önkormányzat vezetőjét, SKRAPITS Lajost és az Eötvös-kutató PLÓSZ Katalint, akiknek kezdeményező tevékenységét siker koronázta.

Ajánlom és tiszta szívvel mondom: érdemes elmenni a MOM parkba, sétálni egy kicsit és rátalálni az emléktáblára. A Süss Nándor sétány számunkra, geofizikusok számára felértékelődött, fontosabb lett, mint eddig, hiszen a két nagy alkotó ismét együtt található annak a valamikori üzemnek a helyén, ahol a világhírű ingák készültek.

Baráth István

Fotó: Pattantyús-Á. Miklós

ELKÉSETT MEGEMLEKEZÉS

Bengt E. Sjögren (1925–2001)

Bengt Erik SJÖGREN svéd geofizikus elhunytáról meglehetősen késéssel értesültünk. A sekélyrefrakciós kutatásokkal foglalkozó hazai szeizmikusok előtt neve

jól ismert, elsősorban 1984-ben megjelent kiváló szakkönyve, a Shallow Refraction Seismics (Chapman & Hall, London, New York) és a Geophysical

Prospectingben 1979–2000 között megjelent értékes szakcikkei nyomán.

Bengt Erik SJÖGREN 1925-ben a svédországi Scara-ban születet. A Svéd Királyi Műszaki Egyetemen szerezte meg a Master of Technology fokozatot és mérnök-geofizikai, ezen belül elsősorban szeizmikus kutatásokban szerzett gyakorlatot. Szerteágazó kutatói tevékenysége az alábbi országokra terjedt ki: Svédország, Norvégia, Dánia, Németország, Franciaország, India, Zaire, Tanzánia, Líbia, Kenya, Grönland, Libéria, Chile, Szaúd-Arábia.

Szeizmikát tanított Indiában (1965–66, 1979, 1982), a svédországi Lulea egyetemén, továbbá Bergenben és Trondheimben (Norvégia). Az ABEM AB és a LKB Prospecting svéd vállalatoknál külföldi tanulóknak tartott szakelőadásokat, hasonló tevékenységet 1992-ben Szíriában is folytatott.

SJÖGREN szakirányú tevékenysége elsősorban a vízi és atomerőművek tervezéséhez végzett előkutatásokban volt jelentős, de kiterjedten foglalkozott autópályák, hegyi és víz alatti alagutak, tengeri csatornák, hidak, bányák létesítésé-

vel összefüggő geofizikai előkészítő feladatok megoldásával is. Mondhatni, hogy a mérnöki létesítménytervezés minden ágában elsősorban sekélyszeizmikus kutatásai voltak elismerten sikeresek. Szakmai életrajza három oldalon írja le legjelentősebb tevékenységeinek állomásait.

Utolsó szakcikke a Geophysical Prospectingben 2000-ben jelent meg. Egészségi állapota ekkor már megrendült. Järfälla-i lakásából élete utolsó hónapjaiban is telefonon és írásban állandó aktív tanácsadói kapcsolatban volt kollégáival, különösen a sekélyszeizmikus feladatokkal kapcsolatban.

Szerteágazó tevékenysége, kutatási eredményei és valamennyiünk számára nagyon hasznos publikációs hagyatéka megérdemli, hogy tisztelettel emlékezzünk rá. A megemlékezés összeállítójaként ezúton is köszönöm Ole Christian PEDERSEN norvég geofizikus adatközlő szíves segítségét, aki SJÖGREN munkatársa és közeli jó barátja volt.

Polcz Iván

TÁMOGASSA A MAGYAR GEOFIZIKUSOKÉRT ALAPÍTVÁNYT!

A Magyar Geofizikusok Egyesülete 1990-ben létrehozott alapítványát még abban az évben bejegyezte a Fővárosi Bíróság. 1999-ben ugyanez a bíróság közhasznúvá minősítette. Ezért támogatóink adókedvezményekben részesülhetnek, illetve felajánlhatják személyi jövedelemadójuk 1%-át is az Alapítvány céljaira.

Az Alapítvány célja (az Alapító Okirat szerint):

- 1) Tudományos tevékenység, kutatás keretében közhasznú tevékenységként geofizikával összefüggő szakcikknek szerzőinek jutalmazása és szakmai rendezvények szervezése.*
- 2) Nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés keretében közhasznú tevékenységként fiatal geofizikusok műszaki-tudományos ismeretei bővítésének, továbbképzésének szakmai támogatása, első előadók díjazása, a geofizikával összefüggő kulturális, ismeretterjesztő rendezvények, tanulmányi kirándulások szervezése.*
- 3) Szociális tevékenység, családsegítés, idős korúak gondozása, közhasznú tevékenység keretében szociális jellegű támogatás nyújtása a geofizika területén tevékenykedők részére eseti, meghatározott összegű juttatás formájában.*

Az 1990-ben 300 000 Ft-os törzstőkével alakult szervezet 2004 végéig mintegy 30 millió Ft támogatást tudott nyújtani elsősorban a szociálisan rászorulóknak, másodsorban ösztöndíjjal támogatta a külföldi konferenciákon előadást tartó, vagy külföldi tanulmányutat elnyerő 36 éven aluli kutatókat. Ezek mellett biztosítottuk az „év tudományos cikkei” szerzőinek jutalmazását, rendszeresen hozzájárultunk az Ifjúsági Ankét rendezéséhez és támogattuk a nagysikerű tudományos igényű nyugdíjas kirándulásokat, valamint a geofizikai tankönyvkiadást. A személyi jövedelemadó 1%-ából befolyó összegeket pedig maradéktalanul — a Magyar Geofizikusok Egyesületével közösen — az egyre jelentősebb Ifjúsági Ankét támogatására fordítjuk.

Bevételeink 1997-ig növekedtek, majd néhány évi stagnálás után az első veszteséges évünk a 2000. év volt. Azóta az évi mintegy 3 M Ft-nyi kiadás mellett 1 M Ft-nyi veszteséggel zárunk. 2005. január 1-én alapítványunk összes pénzeszköze kereken 10,773 M Ft volt.

Az adakozni kívánók bővebb felvilágosítást a Magyar Geofizikusok Egyesülete titkárságán Bellér Évától kaphatnak, telefon: 06 1 20 19 815.

HU ISSN 0025—0120

Főszerkesztő: dr. Bodoky Tamás

Szerkesztő: Tóth Lajos. Tel.: (1) 252 4999/142, e-mail: tothl@elgi.hu

Szerkesztőbizottság: dr. Aczél Etelka, dr. Ferenczy László, Hegybíró Zsuzsanna, Kakas Kristóf,
dr. Ormos Tamás, dr. Szarka László, Verő László

A szerkesztőség címe: Budapest, II., Fő u. 68. (1371 Budapest, Pf. 433)

Telefon: (1) 201 9815
